

Zeldzame en schaarse vogels in Nederland in 1982

Rare and scarce birds in the Netherlands in 1982

KEES (C. J. G.) SCHARRINGA & JOKE E. WINKELMAN

Dit zevende jaarverslag van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) geeft een overzicht van waarnemingen van zeldzame soorten uit 1982 en van nagekomen waarnemingen uit eerdere jaren die door de commissie behandeld zijn. Bovendien zijn waarnemingen opgenomen van 19 soorten die niet worden behandeld, maar waarvan publikatie zinvol lijkt („registratie-soorten”; vgl. *Limosa* 55: 125).

In het verslagjaar 1982 werden door de commissie 229 gevallen behandeld waarvan 58% werd aanvaard (1977-81 resp. 64, 72, 58, 63 en 65%). Vrijwel alle niet aanvaarde gevallen waren naar de mening van de commissie onvoldoende beschreven om zekerheid te krijgen omtrent de determinatie. Het niet-aanvaard zijn van een waarneming moet niet worden opgevat als twijfel aan de determinatie maar als onvoldoende overtuigingskracht van de beschrijving (zie verder Oreel & Osieck 1977).

Op 1 mei 1982 was de CDNA als volgt samengesteld: J. F. de Miranda (voorzitter), E. J. van IJzendoorn (secretaris extern), P. de Heer (secretaris intern), C. J. G. Scharringa (archivaris), A. B. van den Berg, J. J. Blankert, E. R. Osieck, J. W. de Roever, J. E. Winkelman. Voor SOVON/COV woonde A. J. van Dijk de vergaderingen bij.

Dit verslag bevat alle waarnemingen die vóór 1 oktober 1983 zijn binnengekomen en behandeld. Men wordt verzocht waarnemingen uit 1983 vóór 1 juni 1984 aan ons in te zenden. Kaarten voor het inzenden van waarnemingen aan de CDNA kunnen besteld worden door overmaking van f 2,50 per 25 stuks (inclusief f 1,60 porto) op postgirorekening 3816651 ten name van J. J. Blankert te Leiden. Het inzendadres voor ingevulde kaarten is: *Trompenburg 15, 1852 CB Heiloo*.

Aanvaarde waarnemingen *Accepted records*

De doelstelling en werkwijze van de commissie zijn uiteengezet in Oreel & Osieck (1977); aanvullingen en wijzigingen hierop zijn gegeven in het jaarverslag 1978 (*Limosa* 53: 27-33). Bij de lijst van waarnemingen kan de volgende toelichting worden gegeven.

(a) Soorten waarvan de waarnemingen niet door de commissie zijn behandeld, zijn voorzien van een sterretje (*).

(b) Van ieder geval zijn de volgende gegevens opgenomen: (1) datum, data of periode; (2) plaats, bij voorkeur een gemeente of een andere bekende topografische aanduiding; (3) provincie (zie afkortingen); (4) aantal exemplaren indien meer dan één, alsmede geslacht en leeftijd indien bekend; (5) een vogel die gevangen en geringd is, is aangeduid als „ringvangst”; een vogel die dood gevonden is, is aangeduid als „vondst”; een zingende vogel is aangeduid met „z”; (6) namen van de waarnemers (alleen vermeld bij soorten waarvan de waarnemingen door de commissie worden behandeld); eerst de naam van de inzender (of de ontdekker indien bekend), daarna de namen van ten hoogste twee medewaarnemers in alfabetische volgorde. Indien slechts één waarnemer vermeld is (zonder de toevoeging „e.a.”) betreft het een onbevestigde waarneming (éénmanswaarneming; alleen van toepassing bij dwaalgasten). Van waarnemingen die ontleend zijn aan de literatuur, is alleen de bron vermeld.

(c) Voor de wetenschappelijke naamgeving en volgorde van de soorten is Voous (*Limosa* 53: 91-104) aangehouden.

(d) De getallen achter de soortnaam geven het aantal exemplaren aan van de aanvaarde gevallen in de jaren 1900-68, 1969-81 en 1982. Voor een nadere toelichting zij verwezen naar *Limosa* 52: 217-219.

(e) De volgende afkortingen zijn gebruikt:

CNV	Club van Nederlandse Vogelkundigen
Vrs	Vogelringstation
ad	adult
juv	jeugdkleed <i>juvenile</i>
onv	onvolwassen <i>immature</i>
z	zingend <i>singing</i>
provincies <i>provinces</i> :	
D	Drenthe
F	Friesland
Gld	Gelderland
Gr	Groningen
L	Limburg
NB	Noord-Brabant
NH	Noord-Holland
O	Overijssel
U	Utrecht
IJ	IJsselmeerpolders
ZH	Zuid-Holland
Zld	Zeeland

tijdschriften journals:

DB Dutch Birding

Lim Limosa

Van Vanellus

Vj Het Vogeljaar

Ijsduiker *Gavia immer* (51,48,4)

13.1 Vlieland F (M. Versluijs). 17.1-13.2 Maasvlakte ZH (P. de Knijff, P. G. Schrijvershof, R. Schenk). 2.11 Kornwerderzand F vondst (E. van Hijum; Van 36: 52-54). 17.12 Oosterbierum F levend gevonden, gestorven op 18.12 (Van 36: 49).

Geelsnavelduiker *Gavia adamsii* (7,15,1)

10-11.1 Veerse Meer Zld (G. Bulteel, J. van Impe, R. Schenk).

Kuhls Pijlstormvogel *Calonectris diomedea* (2,1,1)

1981 7.8 Scheveningen ZH (C. J., D. H. & W. C. Janse).

Dit is het vierde geval. De eerste drie betreffen vondsten (okt 1947, nov 1966, nov 1981). In België is deze pijlstormvogel tweemaal vastgesteld: vondsten in november 1981 en februari 1982 (*Brit. Birds* 75: 568).

De bovenstaande waarneming werd aanvaard omdat de vogel onder gunstige omstandigheden (o.a. op een afstand van 60 m) werd waargenomen en uitvoerig kon worden beschreven. Twee waarnemingen (1977, 1979) kwamen niet voor aanvaarding in aanmerking omdat de waarnemingsomstandigheden het niet mogelijk maakten de vogels uitvoerig te beschrijven. Hierbij moet men tevens bedenken dat waarnemingen van Kuhls Pijlstormvogels zeer moeilijk zijn te beoordelen, omdat de soort nauwelijks of geen opvallende kenmerken bezit (vgl. Sharrock 1983).

Grote Pijlstormvogel *Puffinus gravis* (7,20,1)

10.4 Camperduin NH (C. J. Camphuysen, F. P. van de Ende).

Er zijn thans 20 gevallen (6 vondsten en 14 waarnemingen), waaronder drie waarnemingen die betrekking hebben op twee, drie en zes exemplaren. Bovenstaande waarneming is het eerste voorjaarsgeval. Er zijn wel meerdere waarnemingen van „grote” pijlstormvogels uit het voorjaar maar deze konden niet op soort worden gebracht.

Noordse Pijlstormvogel *Puffinus puffinus*

Vijf waarnemingen van vogels met kenmerken van de ondersoort *mauretanicus* uit 1976, 1978, 1979 (2) en 1982 zijn nog in behandeling. Om een uniforme beoordeling mogelijk te maken zullen de reeds aanvaarde waarnemingen uit 1977 en 1981 ook bij de behandeling worden betrokken.

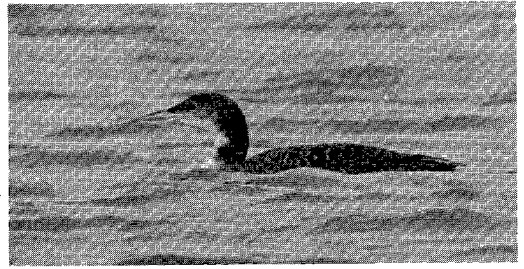
Ralreiger *Ardeola ralloides* (16,12,1)

29.6 Ankeveen NH (E. Kok e.a.).

1979 Begin juni Piaam F vondst (H. Spruyt, R. van Dekken).

Koereiger *Bubulcus ibis* (3,34,2)

13.6-2.7 Alblasserwaard ZH (Vj 30: 118). 17.8-6.11



Ijsduiker, 24 januari 1982, Maasvlakte (Peter de Knijff). Great Northern Diver *Gavia immer*.

Weerdinge D (K. van Dijken, P. Steenman, A. N. Swart).

1980 4-8.8 Makkum F (Van 35: 171).

***Kleine Zilverreiger** *Egretta garzetta* (33,91,13)

22.5 Badhoevedorp NH. Jul-aug Dordtse Biesbosch ZH: 9.7 één, 21.7 twee, begin aug twee vondsten, 28.8 één. 16.6 Diemen NH. 5.7 Sleeuwijk NB. 14.7, 21.8 Braakman Zld max. twee. 14.8 Drimmelen NB. 29.8 Terschelling F. 4-19.9 Ooijpolder Gld. 25.9 Terneuzen Zld. 26.9 Arnhem Gld.

1981 10.6 Saeftinge Zld.

Grote Zilverreiger *Egretta alba* (26,40,5)

16.5-14.8 Oostvaardersplassen IJ (E. Russen, A. Vink e.a.). 17.6-9.11 Makkum F één, 10.8-4.11 twee (H. Spruyt, R. van Dekken e.a.). 17.10 Irnsum F (T. van der Meulen, E. van der Berg). 31.12 Mastenbroek O (P. W. Schermerhorn, C. B. M. & F. Sloot).

1976 7.7-2.9 Makkum F (R. van Dekken).

1978 12.8-15.10 Makkum F één, na 27.8 twee (R. van Dekken).

1979 8-20.9 Makkum F (R. van Dekken).

1980 26.8-7.9 Makkum F (R. van Dekken).

1981 18-26.5 en 25-30.8 Makkum F (R. van Dekken).

***Zwarte Ooievaar** *Ciconia nigra*

3.5 West-Knollendam NH. 5.5 Abbenes NH. 6.5 Terschelling F. 14.5 Gees D twee. 24.5 Harderbroek IJ twee. 30.5 Makkum F. 30.5 Oudemirdum F twee. 28.7 Oosterbierum F twee. 28.7 Hellevoetsluis ZH vier. 13.8 Appelscha F twee. 13.8 Goeree ZH. 28.8 Geule L. 4.9 Groningen Gr twee. 4.9 Kalenberg D. 5.9 Lauwersmeer Gr/F.

1979 12.8 Cadzand Zld.

1980 1.8 Makkum F. 9.8 Bakkeveen F.

1981 6.5 Ruinen D drie → NO. 8.5 Vledder D twee → NO. 9.5 Zuidwolde D → NNO. 24.5 Emmen D overvliëgend. 2.8 Schoonebeek D twee → ZW. 2.8 Coevorden D één + één → ZW. 18.8 Havelte D drie → ZW. 24.8 Emmen D → NNO. 27.8 Rolde D twee. 29.8 Dwingelose Heide D → ZW. 31.8 Steenwijk O → ZW. 2.9 Uffelte D → ZW. 17.9 Orvelte D → W. 26.9 Meppen D → W.

Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus* (103, 9, 1)

28-29.10 Hoogkerk Gr (H. J. Wight, P. G. Schrijvershof e.a.).

De eerste waarneming sinds 1979. In dat jaar werden er maar liefst vijf gemeld. Sinds 1960 zijn meer dan 30 Zwarte Ibsissen vastgesteld, voor het merendeel in het najaar (zie Luttk 1980).

Dwerggans *Anser erythropus* (41+, 45,7)

15.1 Dinteloord NB ad (L. M. J. van den Bergh). 2.2 Nijemirdum F ad (T. Haitjema). 3.2 Helvoirt NB ad (L. M. J. van den Bergh). 7.2 Workum F ad (T. Haitjema). 13.2 Yerseke Zld ad (J. van Impe). 27.2 Koudum F ad (T. Haitjema). 26-28.12 De Poel Zld ad (P. G. Schrijvershof, P. de Heer, R. Schenk).

1981 12.2-13.3 De Putting Zld ad (J. van Impe).

***Sneeuwgans** *Anser caerulescens* (87,232,23)

Jan-feb Wieringermeer NH drie. 15.1 Willemstad NB blauwe fase. 17.1 Elahuizen F. 24.1 Dreischor Zld. 6, 16.2 Saeftinge Zld. 8.2 Tjeukemeer F vier. 14.2 Andijk NH drie. 6.3 Workumerwaard F drie. 16.10 Hommerts F twee. 31.10, 13.11 Almere IJ. 12.11 Tjerkgaast F. 11, 28.12 IJlst F twee.

1979 30.12 Knardijk IJ vier.

1981 23.10 Rockanje ZH zeven. 15.11 Zwarte Brekken F. 17.12 Sloterdijk NH 25.

In de periode december 1981-april 1982 werden bij Veere Zld 13 bastaarden Brandgans × Sneeuwgans waargenomen (*Limosa* 56: 18-19). Dit betreffen zonder twijfel uit gevangenschap ontsnapte vogels.

***Rotgans** *Branta bernicla hrota* (47,194, c. 170)

In de winter 1981/82 vond een invasie plaats die eind december aanving. Minimale aantallen zijn: Groningen/Friesland 12, Noord-Holland 50, ZW-Nederland 110, binnenland 15 (van den Berg in voorb.).

Rotgans *Branta bernicla nigricans* (0,11,2)

7-9.2 Scharendijke Zld (J. de Ridder, A. B. van den Berg). 14.2-13.3 Schelphoek Zld één, 13.3 twee (R. H. D. Lambeck, H. J. M. Baptist, P. L. Meininger).

1979 4.11-16.12 Schiermonnikoog F (B. Spaans, via R. H. D. Lambeck).

1980 28.3 Ouwkerk Zld (R. H. D. Lambeck, L. de Wolf). 30.11-15.3.81 Zandkreek Zld (R. H. D. Lambeck, J. van Impe).

1981 11-18.1 St. Philipsland Zld (R. H. D. Lambeck). 21.3 Scharendijke Zld (R. H. D. Lambeck).

Sinds de eerste waarneming in de winter 1974/75 is de ondersoort *nigricans* vrijwel elke winter vastgesteld. Alleen uit de winter 1978/79 zijn geen waarnemingen bekend. Aanvankelijk werd deze ondersoort vooral uit het Waddengebied gemeld, de laatste jaren vrijwel uitsluitend uit het Deltagebied.

Branta bernicla nigricans broedt in NO-Siberië, noordelijk Alaska en NW-Canada en overwintert langs de kusten van de Stille Oceaan, zuidwaarts tot de Gele Zee en Californië (Cramp & Simmons 1977). In Engeland is deze ondersoort sinds 1974 jaarlijks vastgesteld (*Brit. Birds* 76: 485). Het is waarschijnlijk dat een belangrijk deel van de waarnemingen in ons land betrekking heeft op dezelfde vogels.

***Roodhalsgans** *Branta ruficollis* (81,147,33)

2.1 Molenaarsgraaf ZH. 4.1. Ronde Hoep NH. 12.1 Culemborg Gld. 15.1 Kamperveen O. 16.1 Beusichem Gld. 19.1 Dreumel Gld. 2.2 Workumerwaard F. 3.2 Moriaanshoofd Zld. 6-7.2 Roderwolde D vier. 19.2 Dreumel Gld. 20.2 Nijemirdum F twee. 21.2 Sondelerleien F twee. 21.2 Oudemirdumerveld F twee. 6.2 Zwarte Meer O. 23.2 Workum F drie. 21.2 Tacozijl F. 3.3 Kloosterburen F. 7.3 Workumerwaard F. 7.3



Koereiger, augustus-september 1982, Weerdinge. *Cattle Egret* *Bubulcus ibis*.



Amerikaanse Kuifeend, februari 1982, Utrecht (P. Compier).
Ring-necked Duck *Aythya collaris*.

Zwarte Meer O. 31.10, 25.11-27.12 Bandpolder F max. twee. 6.11 Scheelhoek ZH. 7.11 Workumerwaard F. 15.11 Paesenspolder F. 2.12 Texel NH.
1981 3.1 Zwartsluis O drie. 13.11 Bandpolder F. 19.11 Stellendam ZH. 21.12 Friese Hoek O. 27.12 Hulst Zld twee.

Blauwvleugeltaling *Anas discors* (2,3,1)
21.4 Braakman Zld ♂ (H. Castelijns, H. Wisse).

Er waren twee vondsten (1956, 1974) en drie waarnemingen (1943, 1974, 1977). Op 31 maart 1982 werd in Vlaanderen eveneens een ♂ Blauwvleugeltaling waargenomen: de tweede voor België (*Brit. Birds* 76: 273).

Amerikaanse Kuifeend *Aythya collaris* (3,2,1)
7-13.2 Utrecht U ♂ (P. Compeer, S. Gobin; *Vj* 30: 227).

Uit de periode 1959-74 waren slechts vijf gevallen (waarnemingen) bekend. Vier andere waarnemingen uit 1982 (*Dutch Birding* 4: 35, 67) zijn helaas (nog) niet aan de commissie voorgelegd.

***Witoogend** *Aythya nyroca* (?, ?, 13)
12.1 Sloe Zld twee. 17-20.1 Wageningen Gld ♂. 24, 26.1 Blocq van Kuffeler IJ. 10.2 Randwijk Gld ♀. 23.2 Muider NH twee. 25.3 Hengelo O ♀. 29.10 Nieuw-Buinen D. 19.11 Oude Venen F drie. 27.11 Delfzijl Gr.
1981 21.3 Waalwijk NB. 5.11 Reeuwijk ZH. 29.11 Nieuwkoop ZH ♀.

Koningseider *Somateria spectabilis* (2,2,0)
9.1-25.2 IJmuiden NH ♂ (*DB* 4: 4-5). 19.3 Westkapelle Zld ♂ (A. Ova).

Samen met de waarneming uit december 1981 bij Texel zijn er in de winter 1981/82 op drie plaatsen langs onze kust subadulte ♂♂ Koningseiders waargenomen. Op grond van de opeenvolgende datums en overeenkomsten in het verenkleed van de vogels is aangenomen dat deze drie waarnemingen op dezelfde vogel betrekking hebben en is de vogel alleen voor

1981 geteld. Er waren slechts twee gevallen bekend: 16 januari 1966 (2♂♂) en 31 mei 1975 (♂).

Stellers Eider *Polysticta stelleri* (0,2,0)
27-29.5 Schiermonnikoog F ♂ (J. W. de Roever, A. B. van den Berg, P. Bison).

Vermoedelijk dezelfde vogel die in mei 1981 alhier werd waargenomen (vgl. van den Berg 1982).

Harlekijneend *Histrionicus histrionicus* (0,0,1)
28.12-10.2.83 IJmuiden NH ♀ (*DB* 4: 143, 144; *DB* 5: 35).

Nieuwe soort voor Nederland. De dichtstbijzijnde broedplaatsen liggen op IJsland. De soort broedt op Groenland, in Noord-Amerika en NO-Siberië. Harlekijneenden zijn in een aantal Europese landen als dwaalgast vastgesteld (Cramp & Simmons 1977).

Brilzeeënd *Melanitta perspicillata* (3,0,2)
10.4 Texel NH ♂ (F. J. Maas, L. Witte; *DB* 4: 54-55). 20.11-3.12 Eemshaven Gr ♂ (*DB* 5: 13-14).

Twee waarnemingen die mogelijk op dezelfde vogel betrekking hebben. Er waren slechts twee vondsten (1914, 1966) en één waarneming (1965) bekend. De soort broedt in Noord-Amerika en overwintert langs de kusten van de Stille en Atlantische Oceaan, zuidwaarts tot Californië en Florida. In Groot-Brittannië en Ierland is de Brilzeeënd tegenwoordig een jaarlijkse verschijning: tot en met 1982 werden ruim 180 exemplaren vastgesteld (*Brit. Birds* 76: 488).

***Zeearend** *Haliaeetus albicilla* (?, 86, 11)
Jan-feb Oostvaardersplassen/Knardijk IJ max. drie. 7.1 Groote Peel NB. 9.1 Ganzengouw IJ. 1.3 Brummen Gld. 22.3 Dalfsen O. 3.4 Vlietland ZH. 6.5 Harderbos IJ. 18.10 Wassenaar ZH. 7.11 Voorst O. 9.11 Hoge Veluwe Gld. 13.11 Maarn U. Half nov-dec Oostvaardersplassen IJ twee.
1981 30.12 Bakkeveen F.

***Roodpootvalk** *Falco vespertinus* (81,236,10)
29.3 Alphen a/d Rijn ZH ♂. 18.5 Rockanje ZH ♀ ad. 29.5 Deventer O ♀ onv. 29.8 Amstelveen NH. 30.8 Dreumel Gld. 4.9 Dalfsen O. 5.9 Parrega F. 17.9 Schalkwijk U ♀ ad. 18.10 Noordwijk ZH. 14.11 Oosterland Zld ♂.
1980 2.8 Wassenaar ZH ♂ ad. 9.8 Wassenaar ZH ♂ onv.

Grote Trap *Otis tarda* (veel, 190,3)
15.1 Rheden Gld (R. L. Vogel, H. de Wijs). 31.1-1.2 Steenderen Gld (S. R. Kleinpaste). 23.2 Zuidelijk Flevoland IJ (B. Dijkstra e.a.).

In de winter 1981/82 zijn een tiental Grote Trappen in ons land waargenomen (de Knijff 1982). Helaas is een deel van de waarnemingen niet ingezonden.

***Stelkluit** *Himantopus himantopus*
2.5 Ossendrecht NB drie. 14.5 Kleimeer NH. 16.5

Knardijk IJ twee. 26.5 Zuidland ZH drie. 29-31.5 Harderbos IJ twee. 31.5 Workumerwaard F drie. 20.7 Lauwersmeer F. 7-23.8 Harderbos IJ twee ad en drie onv. 31.10 Wommels F.

1976 6.6 Drimmelen NB twee.

1977 28.5 Bath Zld twee copulerend. 12.6 Vlietland ZH overvliegend.

1978 30.5 Knardijk IJ. 21.6 Berlikum F. 23.6 Mokkebank F. 3-12.7 Bovenkarspel NH. 13.11 Voorburg ZH overvliegend.

1979 12.5-7.7 Almere IJ max. drie. 29.7 Numansdorp ZH.

1980 6.4 Egmond NH. 19.4-5.7 Knardijk IJ max. drie. 7.5 Loosdrecht U twee overvliegend. 8.5 Borssele Zld twee. 13.5 Reimerswaal Zld. 15.5 Wijk bij Duurstede U. 17.5 Harderbroek IJ. 18.5 Koedijk NH. 18.5 Kreekraksluizen Zld. 24-25.5 Lauwersmeer F max. twee. 26.5-7.6 Schardam NH twee. 31.5 Workumerwaard F twee. 12.6 Oost-Knollendam NH vier. 16.6, 22.7, 28.8 Dwingelo D drie. 18.6-begin juli Alkmaar NH twee. 29.6 Spaarnwoude NH twee. 13.7 Amsterdam NH.

Griël *Burhinus oediacnemus* (veel, 13,1)

4-8.9 Zeewolde IJ (J. Eerdmans, J. W. de Roever e.a.).

1981 28.5 Zuidelijk Flevoland IJ (J. H. Bekhuis, F. Hustings, R. Kwak).

Vorkstaartplevier *Glareola pratincola* (5,0,1)

11.8 Maassluis ZH (A. J. A. van Schie).

Een tweede waarneming uit 1982 kon niet worden aanvaard omdat de beschrijving te onvolledig was. Deze waarneming is wel aanvaard als *Glareola pratincola/nordmanni*. Dit is minder vreemd dan het misschien op het eerste gezicht lijkt. In Groot-Brittannië en Ierland zijn in de jaren 1958-82 59 vorkstaartplevieren vastgesteld, waarvan bijna een vierde deel niet op soort kon worden gebracht of werd aanvaard als *G. pratincola/nordmanni* (*Brit. Birds* 75: 499, 76: 491). De waarneming uit 1982 is de eerste sinds 1965. Er waren slechts twee vondsten (november 1900, november 1959) en twee waarnemingen (november 1963, maart 1965: twee exemplaren) bekend.

Steppenvorkstaartplevier *Glareola nordmanni* (4,10,1)

21.11-5.12 Leersum U (J. ten Berge, H. van den Bijtel, E. Evers).

Thans zijn er twaalf gevallen (een vondst en elf waarnemingen) die betrekking hebben op 15 vogels. In tegenstelling tot de vorige soort waren er nog geen gevallen uit november-december bekend.

Steppenkievit *Chettusia gregaria* (3, 12, 1)

21.8-2.9 Schiermonnikoog F (DB 4: 109).

Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos* (5,11,1)

1981 19-28.9 Maasvlakte ZH (R. Schenk, A. B. van den Berg, R. van Rossum).



Poelruiter, 29 april 1982, Hurwenen (*Arnoud van den Berg*).
Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis*.

Er zijn thans 17 waarnemingen, waarvan acht uit de jaren 1971-75. Na 1975 is deze soort slechts driemaal in ons land vastgesteld.

Breedbekstrandloper *Limicola falcinellus* (23,24,1)

15.5 Maasvlakte ZH (R. Schenk, E. J. van IJzen-doorn).

Poelsnip *Gallinago media* (veel,?,0)

1980 12.10 Katwijk ZH (P. de Knijff, P. van Berkel, E. van der Burg).

1981 15.8 Chaam NB (J. van Raak, J. Schaerlaeckens, J. Vermeulen).

De derde en vierde aanvaarde waarneming van de 25 waarnemingen die thans zijn beoordeeld. Waarnemingen van Poelsnippen worden pas sinds 1977 beoordeeld.

Poelruiter *Tringa stagnatilis* (19,42,2)

23-30.4 Hurwenen Gld (A. B. van den Berg; DB 4: 69). 22.8 Lepelaarplassen IJ (S. Schoevaart, G. van Gool).

***Rosse Franjepoot** *Phalaropus fulicarius*

11, 20.9 Scheveningen ZH. 13-20.11 Camperduin NH. 14, 20.11 IJmuiden NH. 17-27.11, 2.12 Scheveningen ZH twee resp. één.

1978 22.10 Schiermonnikoog F twee. 22.10 Lauwersoog F. 23.12 IJmuiden NH.

1979 6.11 Katwijk ZH twee. 11.11 Castricum NH. 1.12 Den Oever NH. 6, 18.12 IJmuiden NH drie. 21-22.12 Katwijk ZH. 24.12 Stellendam ZH.

1980 16.1 Rottumerplaat Gr vondst. 8.10 Terschelling F. 13.12 Wijk aan Zee NH.

1981 31.1 IJmuiden NH. 2, 9.10 Terschelling F. 11, 18.10 IJmuiden NH. 19.10 Scheveningen ZH twee. 24.10 Den Helder NH. 31.10, 1.11 Brouwersdam ZH. 28.11-14.12 IJmuiden NH.

Kleinste Jager *Stercorarius longicaudus* (77,52,1)

9.10 Maasvlakte ZH onv (J. J. Blankert, A. Wassink).
1981 16.8 Oostvaardersdijk IJ onv (A. B. van den Berg, P. Bison, J. Scharringa). 13.10 Scheveningen ZH onv (P. de Heer, A. Wassink).

***Zwartkopmeeuw** *Larus melanocephalus*

Camperduin NH 31.1 ad. 13.4 ad. 29-30.8 onv. 10.9 tweede-winter.

Scheveningen ZH 7,9.1 ad. 20-26.2 ad. 6,14.3 ad. 24.4 ad. 31.5 eerste-winter. 10-24.8 onv. 4,26,28.9 onv. 10-18.10 onv. 28.12 ad.

Maasvlakte ZH 14.3 twee ad. 1.6 ad. 3.7 drie ad. 8.7 ad. 9.9 onv.

Overige plaatsen 13, 20.3 's-Gravenzande ZH ad. 20.4 Kennemerduinen NH twee ad. 23.4 Zandvoort NH twee ad. 15.5 Terneuzen Zld ad. 29, 31.5, 14.6 Ossendrecht NB max. twee ad. 25.6 Amsterdam NH onv. 30.6 Oost-Souburg Zld. 11.7 Monster ZH twee ad. 27.7 Kamperland Zld onv. 4, 10.9 IJmuiden NH onv. 19.9 Castricum NH onv. 24.9 Texel NH onv. 30.9, 12.10 's-Gravenzande ZH ad. 2.10 Westkapelle Zld. 8.10 Harlingen F tweede-winter. 16, 20.10 Texel NH tweede-winter. 30.12 Scheelhoek ZH tweede-winter.

1979 2.7 Moerdijk ZH ad. 8.7 Moerdijk ZH ad + beledend vliegvlug jong.

1980 12.4 Ossendrecht NB. 13.5 Schoorl NH twee ad. 14.5 Petten NH twee ad. 14.5 Wormer- en Jisperveld NH. 16.5 Saeftinge Zld eerste-winter. 19.5 Ouddorp ZH ad. 20.4 Nieuwe Niedorp NH twee.

1981 15.2, 27.3 's-Gravenzande ZH ad. 7.7 Wasse naar ZH twee ad. 6.8 Vlieland F. 5.9 Maasvlakte ZH vondst onv. 24.11 's-Gravenzande drie.

***Vorkstaartmeeuw** *Larus sabini*

3.9 Scheveningen ZH onv. 9.10 Westkapelle Zld onv.

1978 24.9 Emmapolder Gr onv (zie foto in Vj 26: 313).

1981 11.10 Westkapelle Zld onv. 24.10 Den Helder NH ad. 24.10 Scheveningen ZH onv. 24.10 Hoek van Holland ZH onv.

***Grote Burgemeester** *Larus hyperboreus*

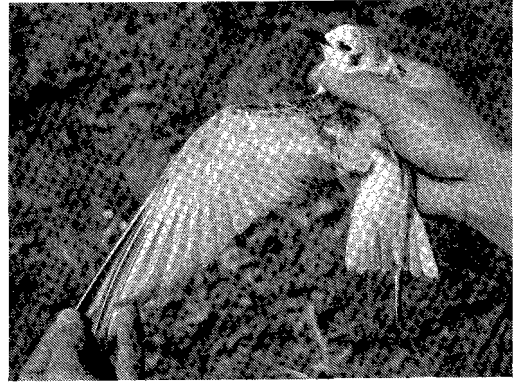
Camperduin NH 15, 22.1 onv. 7-8.2 ad. 9.2 onv. 7.5 onv. 20.11 onv.

Scheveningen ZH 1.1 ad. 7.1, 6.3 tweede-winter. 29.8 onv. 15.10 ad. 19-28.11 onv. Maasvlakte ZH 13.1 onv. 12, 14.3 onv. 13.3 onv + tweede-winter. 11.4 onv. 30.4 tweede-winter. 5.5 onv. Overige plaatsen 4.1 Noordwijk ZH onv. 16.1 IJmuiden NH onv. 17, 23.1, 22.2 Texel NH onv. 16.3 Castricum NH onv. 6, 16.4 IJmuiden NH onv. 16.10 Westkapelle Zld onv. 25.12 Texel NH onv.

Lachstern *Gelochelidon nilotica* (veel,veel,28)

8.5 Steile Bank F (T. Haitjema). 17.5 Vollenhove O (A. J. van Dijk). 17.7 Weerribben O twee (S. Bakker, D. Woets). 17.7 Balgzand NH vier (P. C. Meijer, A. Roest). 7.8 Zwartewaal ZH (P. G. Schrijvershof). 10, 14.8 Balgzand NH 23 (P. C. Meijer, A. Roest, Vj 31: 47).

Met ingang van 1982 is de Lachstern toegevoegd aan de lijst van soorten waarvan waarnemingen worden beoordeeld.



Witvleugelstern, 20 augustus 1982, Oostvaardersplassen (Joke Winkelman). White-winged Black Tern *Chlidonias leucopterus*.

***Reuzenstern** *Sterna caspia*

Steile Bank F 17, 24.4 één. 15, 29.5 één. 12, 29.6 één. 19.6 drie. 11-29.7 max. drie. 3.8-11.10 max. 22 (29.8).

Overige plaatsen 16.4 Workumerwaard F. 26.6 Mokkebank F. 13.7 IJmuiden NH. 15.7 Kekerdom Gld. 19.7 Mirns F. 24.7 Lauwersmeer Gr. 26.7-18.8 Oostvaardersplassen IJ max. zes. 30.7 Mokkebank F drie. 31.7 Hondsholstermeer Gr twee. 1.8-17.9 Zeewolde IJ max. vier. 1.8 Delfzijl Gr. 4.8 Piam F. 14.8 Ferwerd F. 14.8 Hulst Zld. 16.8 Lemmer F twee. 19.8 Terschelling F. 20.8 Harlingen F. 3.9-2.10 Stichtse Brug NH max. vier. 4.9 Mokkebank F drie. 4.9 Almere IJ. 8.9 Camperduin NH. 10, 15.9 Almere IJ twee. 14.9 Bildtpollen F vijf. 19.9 Workumerwaard F zes. 2.10 Kornwerderzand F. 9.10 Makkum F.

1979 29.8, 5.9 Makkum F.

1981 20.4 Ameland F twee. 22.6 Maasvlakte ZH. 27.8 Mokkebank F.

Dougalls Stern *Sterna dougallii* (?,?,1)

13.7 IJmuiden NH ad (DB 4: 93-95).

Witwangstern *Chlidonias hybridus* (196,53,1)

16.5 Avenhorn NH (H. E. Fabritius, B. A. F. Muusers).

Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus* (32,129,10)

10-14.7 Oostvaardersplassen IJ ad (J. W. de Roever, E. Russen e.a.). 11.7 Steile Bank F ad (T. Haitjema). 28.7 Laaxum F onv (T. Haitjema). 31.7 Oostvaardersplassen IJ twee ad (G. Keijl, A. Buhr e.a.). 20.8 Oostvaardersplassen IJ ringvangst ad (C. Schouten, J. E. Winkelman). 2.9 Lelystad-Haven IJ ringvangst ad (C. Schouten). 6.9 Lelystad-Haven IJ ringvangst onv (C. Schouten). 12.9 Bath Zld onv (H. Bult). 15.9 Steile Bank F onv (T. Haitjema, H. Wijsman). 1.10 Steile Bank F onv (T. Haitjema).

1981 30.5 Zeewolde IJ (P. G. Schrijvershof, K. J. Eigenhuis, R. Schenk).

Zwarte Zeekoet *Cephus grylle* (13,19,1)

10.4 Camperduin NH ad (C. J. Camphuysen).

1981 Brouwersdam Zld ad (J. J. Blankert, K. J. Eigenhuis, P. G. Schrijvershof).

***Kleine Alk** *Alle alle*

29.1 Camperduin NH. 2.5 Scheveningen ZH vier. 8, 29.9 Camperduin NH twee resp. één. 15.10 Camperduin NH. 24.10 Texel NH. 7, 21.11 Camperduin NH. 14.12 Texel NH drie.

Vondsten 15.1 Noorderleeg F. 20.1-19.2 Hollandse kust NH/ZH 18. 22.1 Schiermonnikoog F. Jan Terschelling F. 10.2 Groningen kust Gr. 25.2 Holwerd F. 2.3 Zoutelande Zld. 3.4 Vlieland F. 3, 4.4 Terschelling F twee. 15.4 Schiermonnikoog F. 19.5 Brouwersdam ZH.

Kuifkoekoek *Clamator glandarius* (4,4,2)

18.3 Oldenzaal O vondst onv (J. W. de Roever, A. B. Wittgen). 28.8 Eernewoude F onv (E. Wijmenga, W. van der Meer; *DB* 4: 95-96).

Er zijn thans tien gevallen: drie vondsten en zeven waarnemingen. Twee gevallen in één jaar is niet uniek: in 1970 werden eveneens twee Kuifkoekoeken in ons land vastgesteld (augustus, november).

Alpengierzwaluw *Apus melba* (3,10,2)

16.5 Wassenaar ZH (A. Remceus). 6.6 Veghel NB (J. van Diermen).

Sinds 1969 zijn er twaalf in ons land vastgesteld, waarvan zes in 1981 en 1982. Vóór 1969 waren slechts drie waarnemingen (1952, 1959, 1968) bekend.

Bijeneter *Merops apiaster* (35,29,1)

7-9.5 Texel NH (*DB* 4: 71).

Scharrelaar *Coracias garrulus* (29,24,2)

21-26.5 Zuidelijk Flevoland IJ twee (*DB* 4: 71).

Zeven (!) waarnemingen uit 1982 (*Dutch Birding* 4: 71, 110) zijn de commissie nog niet gemeld.

***Hop** *Upupa epops*

5.4 Hellevoetsluis ZH. 15.4 Knardijk IJ. 15.4 Oss NB vijf. 13.5 Baarle-Nassau NB. 29.9, 4.10 Blerick L. 1.10 Camperduin NH. 2.10 Den Haag ZH ringvangst. 11.10 Bloemendaal NH. 23.10 Texel NH. 31.10 Groningen Gr. 9-10.11 Groningen Gr. 5.11-22.12 Castricum NH. 6.11 Castricum NH ringvangst.

Grijskopspecht *Picus canus* (6,3,0)

28.4, 25.5 Brunssum L ♂ (A. B. van den Berg, C. A. W. Bosman, J. Scharringa).

Deze waarneming heeft betrekking op de vogel die hier ook in 1981 werd waargenomen.

Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla* (0,4,0)

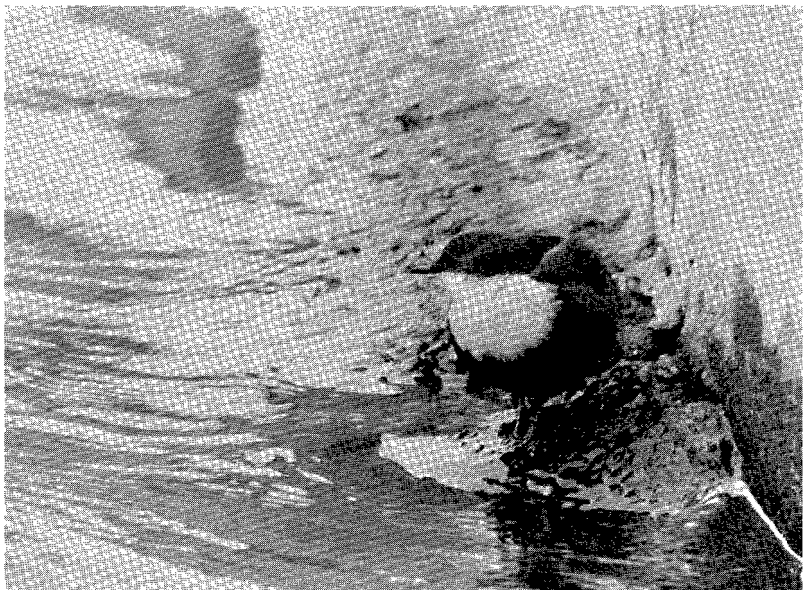
1981 7.11 Zandvoort NH ringvangst (T. M. & P. C. van Spanje, K. Beijlevelt).

Er waren slechts drie ringvangsten bekend: 26 oktober 1973, 3 oktober 1978, 24 oktober 1978. In Groot-Brittannië en Ierland daarentegen zijn in de jaren 1958-81 c. 200 Kortteenleeuweriken vastgesteld, waaronder 11 in 1981: „another average showing” (*Brit. Birds* 75: 513).

Roodstuitzwaluw *Hirundo daurica* (2,1,1)

12-13.4 Tienhoven ZH en Lopik U (J. Andeweg, E. J. van IJendoorn; *DB* 4: 57-59).

Er waren drie waarnemingen bekend: 20 mei-5 juni 1954, 1 mei 1965 en 3 mei 1978. In België werd in 1982 eveneens een Roodstuitzwaluw vastgesteld: de eerste voor dat land (*Brit. Birds* 76: 275). In Groot-Brittannië is de soort een jaarlijkse verschijning: c. 80 Roodstuitzwaluwen tot en met 1982 (*Brit. Birds* 76: 505). Ook in Zweden is de Roodstuitzwaluw de laatste jaren elk jaar waargenomen: 17 tot en met 1981 (*Vår Fågelvärld* 41: 398).



Waterspreeuw, 21 maart 1982, Amsterdamse Waterleidingduinen (*Dirk Moerbeek*). *Dipper* *Cinclus cinclus*.

Grote Pieper *Anthus novaeseelandiae* (? ,131,11)

2.10 Terschelling F vier (J. Jukema, J. W. de Roever, C. J. G. Scharringa). 9.10 Ameland F (J. W. de Roever). 15.10 Usquert Gr (E. J. Boekema, J. Furda, J. de Ruiter). 16.10 Camperduin NH drie (C. J. G. Scharringa, J. Mulder e.a.). 16.10 Vlissingen Zld (A. Ovaa). 28.10 Loosduinen ZH ringvangst (G. L. & F. A. Engelen, C. van Dijk).

Roodkeelpieper *Anthus cervinus* (12,22,1)

13.5 Zundert NB (H. Nuytemans).

***Waterspreeuw** *Cinclus cinclus* (84,94,5)

5.1-16.3 Amsterdamse Waterleidingduinen NH. 17, 19.1 Woudenberg U. 26.4 Gulpen L. 6.5 Wassenaar ZH. 19.5 Texel NH. Nov-dec Amsterdamse Waterleidingduinen NH.

1981 18.4 Arnhem Gld.

De vogel van Gulpen vertoonde de kenmerken van *aquaticus*.

Noordse Nachtegaal *Luscinia luscinia* (1,11,1)

19.9 Vlieland F ringvangst (K. Terpstra).

Naast een vondst op 31 augustus 1968 waren er tien waarnemingen en ringvangsten bekend uit de periode half mei-half juni.

Blauwborst *Luscinia svecica svecica* (?,?,1)

15-16.5 Maasvlakte ZH ♂ (R. van Rossum, P. G. Schrijvershof; DB 4: 72).

Roodkeellijster *Turdus ruficollis* (1,3,1)

9.10 Schiermonnikoog F, zwartkelige vorm *atrogularis* (M. J. Swart, A. Ferwerda, Lim 56: 260-261).

***Cettis Zanger** *Cettia cetti* (1,176,4)

28.4 Eijsden L z. Mei-jun Steenbergens NB twee z. Dec Maarsseveen U z.

1980 14.10 Uitgeest NH.

1981 Hellegatsplein ZH z. 31.10 Braakman Zld z. 12.11 Canisvliet Zld z.

Sinds 1977 is het aantal gevallen niet meer boven de 10 gekomen.

Waaierstaarrietzanger *Cisticola juncidis* (0,70,3)

15.7 Ellewoutsdijk Zld z (P. L. Meininger). 21.7-5.9 Ossendrecht NB z (E. Bos, H. Bult, P. G. Schrijvershof). 30.7 Saeftinge Zld z (P. L. Meininger).

Sinds 1977 schommelt het aantal jaarlijks tussen één en drie (1979: 0); in 1975-77 waren dit er respectievelijk 24, 15, 16 (excl. vier broedgevallen).

Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola* (?,73,4)

5.8 Zevenhuizen ZH (J. P. van Ardenne, C. Noorman). 4.9 Lierop NB ringvangst (M. P. van Aerle). 15.9 Oostvaardersplassen IJ (B. Voslamber). 20.9 Oostvaardersdijk IJ ringvangst (K. Visser).

Sinds 1969 zijn ten minste 77 Waterrietzangers in ons

land gemeld. Het merendeel van de gevallen heeft betrekking op ringvangsten. Daar waarnemingen pas sinds 1977 worden beoordeeld, is het mogelijk dat de waarnemingen van vóór 1977 niet altijd op deze soort betrekking hebben. Het onderscheiden van Waterrietzangers is eigenlijk niet moeilijk, zij het dat juveniele Rietzangers soms bedrieglijk veel op Waterrietzangers kunnen lijken (vgl. Porter 1983).

Kleine Spotvogel *Hippolais caligata* (0,0,1)

2-3.10 Terschelling F ringvangst (A. Wassink, J. Jukema, DB 5: 1-5). Nieuwe soort voor Nederland. De Kleine Spotvogel broedt van Rusland oostwaarts tot Mongolië en zuidwaarts tot Iran. De Russische Spotvogel is tot en met 1981 16 maal in Groot-Brittannië vastgesteld (*Brit. Birds* 75: 521). Verder is de soort onder meer vastgesteld in Frankrijk (eerste in oktober 1981), Finland (eerste in juni 1981) en Noorwegen (eerste in oktober 1978) (*Brit. Birds* 73: 160, 75: 29, 271).

Orpheusspotvogel *Hippolais polyglotta* (0,4,1)

17.5 Maasvlakte ZH (DB 5: 20-21).

Baardgrasmus *Sylvia cantillans* (2,3,1)

3.6 Engelsmanplaat F (A. Woortman, K. Oordijk, DB 4: 132-133).

Er waren slechts één vondst (1942) en vier waarnemingen (1948, 1973, 1975, 1977) bekend.

Sperwergrasmus *Sylvia nisoria* (20,88,11)

28.8 Terschelling F onv (C. J. G. Scharringa, J. W. de Roever). 31.8 Terschelling F onv (C. J. G. Scharringa). 1.9 Vlieland F ringvangst onv (K. Terpstra). 3-4.9 Texel NH twee onv (K. J. Eigenhuis, A. B. van den Berg, R. Schenk). 4.9 Oostvaardersdijk IJ ringvangst onv (K. Visser, F. van Klaveren, C. M. Liebregts). 4.9 Deventer O onv (G. Groot Koerkamp, J. Bredeneek, F. Ellenbroek). 7.9 Vlieland F ringvangst onv (K. Terpstra, G. T. de Roos). 9-10.9 Terschelling F onv (C. J. G. Scharringa). 8-10.10 Terschelling F onv (DB 4: 145, 146). 9.10 Terschelling F ringvangst onv (J. Nap).

Een dergelijk aantal is sinds 1976 (12 waarnemingen) niet meer gemeld. Het beste jaar voor deze soort blijft 1969 met 15 exemplaren.

Grauwe Fitis *Phylloscopus trochiloides* (7,10,0)

1978 22.10 Yerseke Zld (*Lim* 53: 31) moet zijn Kapelle Zld.

Noordse Boszanger *Phylloscopus borealis* (2,4,1)

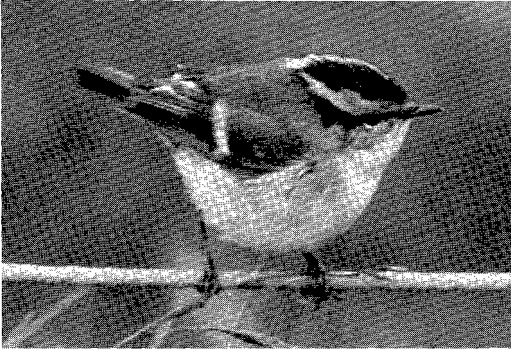
11.10 Schiermonnikoog F ringvangst (A. J. van Loon, T. M. van der Have, DB 4: 133-135).

Er zijn thans zeven gevallen: een vondst, drie ringvangsten en drie waarnemingen.

Pallas Boszanger *Phylloscopus proregulus* (2,12,1)

15-16.10 Camperduin NH (C. van Veen, R. van Rossum, E. van der Burg).

1981 14.11 's-Gravenzande ZH (A. J. A. van Schie).



Pallas Boszanger, 16 oktober 1982, Camperduin (*René van Rossum*). Pallas's Warbler *Phylloscopus proregulus*.

Wederom een goed jaar voor deze soort, zij het dat er wat minder Bladkoninkjes werden gemeld dan in 1980 (19) en 1981 (19).

Bergfluitier *Phylloscopus bonelli* (9,5,1)
14.5-6.6 St. Anthonis NB z (*DB* 4: 72).

***Kleine Vliegenvanger** *Ficedula parva* (?,117,15)
20.5 De Bilt U ♂. 31.5 Oldenzaal O ♂ z. 12.9 Meetpost Noordwijk Noordzee twee. 2.10 Terschelling F twee + één ringvangst. 2-3.10 Maasvlakte ZH. 3, 8.10 Castricum NH twee ringvangsten. 9.10 Waddinxveen ZH. 10.10 Ameland F ringvangst. 11.10 Schiermonnikoog F twee ringvangsten. 18.10 Noordwijk aan Zee ZH.

Ondanks net feit dat enkele waarnemingen uit 1982 (nog) niet zijn ingestuurd, is het duidelijk dat de hoofdmacht van de Pallas Boszangers die West-Europa bereikte, ten noorden van ons land passeerde. Naast Groot-Brittannië met maar liefst 116 Pallas Boszangers in het najaar van 1982 (*Brit. Birds* 76:516), werden ook Finland, Zweden en Denemarken goed bedeed met respectievelijk 45, 47 à 48 en 16 vogels (*Brit. Birds* 76: 275, *Vår Fågelvärld* 42: 324).

Bladkoninkje *Phylloscopus inornatus* (65,84,11)
24.9 Sluis Zld (L. D. & C. D'Hoore). 1.10 Castricum NH ringvangst (Vrs Castricum). 2.10 Terschelling F (C. J. G. Scharringa, J. Jukema). 2.10 Castricum NH ringvangst (Vrs Castricum). 2-3.10 Maasvlakte ZH (A. Vink, H. Westdorp). 8, 17.10 Schiermonnikoog F ringvangst (A. J. van Loon, T. M. van der Have, J. W. M. van der Staaij). 11.10 Castricum NH ringvangst (Vrs Castricum). 19.10 Schiermonnikoog F ringvangst (J. van der Straaten, J. Friese, H. Vonk). 22.10 Wassenaar ZH ringvangst (Vrs de Beer). 28.10 De Hamert L (W. Hermsen). 9, 14.11 Vlieland F ringvangst (T. M. van der Have, P. M. Zegers).

Taigaboombkruiper *Certhia familiaris* (5,84,2)
2.10 Warffum Gr (E. J. Boekema). 16.10 Schiermonnikoog F ringvangst (J. van der Straaten, J. Friese, A. J. van Loon).

Buidelmees *Remiz pendulinus* (12,44,25)
Broedgevallen Friesland één (jongen half juni uitgevlogen) op dezelfde plaats als het succesvolle broedsel in 1981 (*Van* 35: 177).

Overige meldingen 20.7 Oostvaardersdijk IJ ringvangst (K. Visser). 25.7-1.8 Vlietland ZH drie (C. Janse, J. J. Blankert, A. Wassink). 31.7 Wassenaar ZH (A. Remmeus). 1.8-2.11 Oostvaardersdijk IJ minstens zes (G. Keijl, P. G. Schrijvershof, A. Vink). 7.8 Makkum F drie ringvangsten (J. A. de Vries). 7.8 Zandvoort NH ringvangst (H. Vader). 24.8 Lierop NB ringvangst (M. P. van Aerle). 28.8 Oostvaardersdijk IJ zes ringvangsten (J. B. Buker). 11.9 Makkum F ringvangst (J. A. de Vries). 12.9 Oostvaardersdijk IJ drie ringvangsten (J. E. Winkelman, E. R. Osieck, R. D. Wassenaar).
1981 5.4 Schinnen L twee (*Vj* 30: 165).

Wederom een succesvol broedsel en maar liefst 16 ringvangsten (zie Winkelman *et al.* 1983).

Kleine Klapekster *Lanius minor* (12,17,1)
9-17.9 Terschelling (N. Marra sr, C. J. G. Scharringa, *DB* 4: 110).

Roodkopklauwier *Lanius senator* (?,20,0)
1981 14.6 Heemstede NH (*Vogels* 1: 249).

***Notenkraker** *Nucifraga caryocatactes* (?,?,5)
13.1 Hilversum NH. 28.1 Haarlem NH. 2.5 Rhenen U. 25.8 Terschelling F. 20.12 Zutphen Gld.
1981 Diemen NH twee.

Rose Spreeuw *Sturnus roseus* (7,11,0)
1981 5-14.7 Vlieland F ad (D. J. Moerbeek, G. J. Oreel, R. Pop).

Witsluitbarmsijs *Carduelis hornemanni* (?,?,1)
15.10 Vlieland F ringvangst ♂ (K. Terpstra, H. M. van Eck).

Grote Kruisbek *Loxia pytyopsittacus* (?,2,?)
28.11 Epe Gld twee ringvangsten (K. Terpstra; *Lim* 56: 61-62).

In het najaar van 1982 vond een ongekende invasie plaats. Op Texel en in de duinstreek van Noord-Holland werden enkele honderden exemplaren vastgesteld. De waarnemingen, die bij het afsluiten van dit verslag nog niet alle beschikbaar waren, zullen tegelijk worden behandeld teneinde tot een uniforme beoordeling te komen. Uit de periode 1900-81 zijn acht waarnemingen en drie vondsten bekend.

Geelbrauwgors *Emberiza chrysophrys* (0,0,1)
19.10 Schiermonnikoog F ringvangst (H. Vonk).

Nieuwe soort voor Nederland. De Geelbrauwgors broedt in Oost-Siberië en overwintert in China. Afgezien van twee gevallen in de vorige eeuw, is de soort in deze eeuw slechts eenmaal eerder in Europa vastgesteld: 12-23 oktober 1980 op Fair Isle (Kitson & Robertson 1983).

Bosgors *Emberiza rustica* (5,16,1)
12.9 Westenschouwen Zld ringvangst (L. van Ree).

Dwerggors *Emberiza pusilla* (22,?,2)
4.10 Terschelling F (A. Wassink, K. J. Eigenhuis, J. Scharringa). 12.10 Schiermonnikoog F (E. Kok, P. van Heusden).

Niet aanvaarde waarnemingen *Records not accepted*

In de onderstaande lijst zijn alle waarnemingen opgenomen die om één van de volgende redenen niet zijn aanvaard (zie ook inleiding):

- de waarneming werd ingestuurd zonder beschrijving (in de lijst aangeduid met een *);
- de waarneming was onvoldoende gedocumenteerd;
- de waarneming had waarschijnlijk betrekking op een andere soort;
- de waarneming had met grote stelligheid betrekking op (een) uit gevangenschap ontsnapte vogel(s).

Van de waarnemingen is alleen de datum vermeld. Soorten die niet op de Nederlandse Lijst voorkomen, zijn aangeduid met hun wetenschappelijke naam.

Stormvogeltje 23.10. Zwarte Ibis 16.10, 15.11. Dwerggans 15.1, 17.1, 24.1, 25.2, 14.3, 1.12. Amerikaanse Smient 4.1. Amerikaanse Kuifeend 11.4. Harlekijnend 2.12. Brilzeeënd 7.11. Steppenkiekendief 16.4. Arendbuizerd 15.4. Schreeuwend 18.5. Steenarend 10.1, 13.2, 8.4, 24.11. Havikarend 21.3. Giervalk 12.1. Klein Waterhoen 15.5, 17.5, 10.6. Grote Trap 10.1, 23.1*. Vorkstaartplevier 5.5. Poel-snip 1.10, 5.12. Breedbekstrandloper 8.8, 17.10. Poelruiter 15.7. *Tringa melanoleuca* 19.8. Kleinste Jager 27.3, 20.10. Reuzenzwartkopmeeuw 13.4. Kleine Burgemeester 12.2, 10.5, 5.6. Lachstern 3.5, 28.8, 4.9, 21.9. Dougalls Stern 29.5, 26.9. Witwangstern 10.5, 24.6, 27.11. Witvleugelstern 12.7*. Sperweruil 20.1. Bijeneter 4.6. Grijskopspecht apr, 24.10. Middelste Bonte Specht 31.1, 30.4. Grote Pieper 8.4, 8.5, 18.9, 9.10, 10.10, 19.10, 12.12. Roodkeelpieper 21.4, 13.5, sep*, 3.10, 23.10. Blonde Tapuit 14.5. Roodkeelijster ondersoort *ruficollis* 25.11. Waaiersaartrietzanger sep*. *Acrocephalus dumetorum* 26.9. Orpheusspotvogel 16-23.5. Noordse Boszanger 16.5. Pallas Boszanger 9.10*. Bladkoninkje 3.9, 2.10, 3.10, 3.12. Raddes Boszanger 26.5. *Parus cyanus* 2.3. Taigaboomkruiper 20.2*, 6.3*, 2.11, 22.11, 12.12, 31.12. *Vireo olivaceus* 15.11. Witkopgors 3.7. Cirlgors 13.6. Dwerggors 25.3, 7.10, 31.10. *Xanthocephalus xanthocephalus* 20.5, 2.7.

1979 Koereiger 22-24.4.

1980 Dwerggans 21-22.1. Roodkeelpieper 15.10. Provençaalse Grasmus 3.5.

1981 Grote Zilverreiger 19.5. Dwerggans 21.1, 10.12. Poel-snip 13.8, 5.9. Poelruiter 29.4, 17.8. Reuzenzwartkopmeeuw 23.10. *Melanocorypha leucoptera* 5.11. Grote Pieper 18.4. Blonde Tapuit 28.4.

Dankwoord

Aanvullende gegevens werden verkregen van A. B. van den Berg (Rosse Franjepoot), G. J. Oreeel (Grote Kruisbek), P. Roos (Waterspreeuw), W. G. Vergoosen (Zwarte Ooievaar) en R. D. Wassenaar, Vogel-trekstation (ringvangsten).

Summary

This annual report of the Dutch rarities committee lists records of rare and scarce birds in the Netherlands in 1982 together with some older ones. Species marked with an asterisk in the list of accepted records have not been considered by the committee. The three numbers in brackets after each species' name refer respectively to the total number of birds for 1900-68, the total for 1969-81 and the total for 1982.

Interesting records include: *Calonectris diomedea* (4th), *Polysticta stelleri* (3rd successive year), *Histrionicus histrionicus* (1st), *Melanitta perspicillata* (4th, 5th), *Glareola pratincola* (5th), *Hirundo daurica* (4th), *Turdus ruficollis* (5th), *Hippolais caligata* (1st), *Emberiza chrysophrys* (1st). An unprecedented invasion of *Loxia pytyopsittacus* took place: several hundreds were recorded in winter 1982/83.

Literatuur

- VAN DEN BERG A. B. 1982. Stellers Eider op Schiermonnikoog in mei 1982. Dutch Birding 4: 84-86.
- CRAMP S. & SIMMONS K. E. L. (eds) 1977. Birds of the Western Palearctic, 1. Oxford University Press, Oxford.
- KITSON A. R. & ROBERTSON I. S. 1983. Yellow-browed Bunting: new to Britain and Ireland. Brit. Birds 76: 217-225.
- DE KNIJFF P. 1982. Grote Trap in Nederland in winter van 1981/82. Dutch Birding 4: 6-7.
- LUTTIK R. 1980. Voorkomen van Zwarte Ibis in Nederland. Dutch Birding 2: 50-51.
- OREEEL G. J. & OSIECK E. R. 1977. Commissie voor de Nederlandse Avifauna: taak en werkwijze. Limosa 50: 137-144.
- PORTER R. 1983. Identification pitfalls and assessment problems: 6 Aquatic Warbler. Brit. Birds 76: 342-346.
- SHARROCK J. T. R. 1983. Identification pitfalls and assessment problems: 1 Cory's Shearwater. Brit. Birds 76: 26-28.
- WINKELMAN J. E., OSIECK E. R. & BUKER J. B. 1983. Vangsten van Buidelmezen *Remiz pendulinus*. Limosa 56: 261-263.

C. J. G. Scharringa,
Trompenburg 15, 1852 CB Heiloo
J. E. Winkelman,
Rijnstraat 129^{II}, 1079 HB Amsterdam

Aanvaard voor opname 14 december 1983